

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ВРБАС

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	93,7	126	95,4	95,0	76	94,9	90,8	40	94,8	93,2	133	95,1
	ТВ*	90,0	106	91,8	94,0	44	90,2	96,0	3	89,0	93,3	53	90,7
	БУС*	70,8	154	91,5	81,8	124	91,2	81,8	37	90,3	77,9	146	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	90,3	37	81,6	94,5	9	86,6	94,2	15	91,5	93,0	13	85,0
	Сувозачи ПА	79,6	79	78,7	89,0	32	84,3	86,0	32	88,2	84,7	61	82,3
	Предње седиште ПА	85,8	57	80,4	92,3	18	85,7	90,8	27	90,2	89,6	26	83,9
	Задње седиште ПА	37,9	30	22,6	61,2	28	37,2	66,2	6	43,8	59,0	12	32,5
	Возачи ТВ	44,0	121	60,0	64,0	84	66,7	86,0	11	73,0	64,7	84	64,9
	Сувозачи ТВ	44,4	103	49,8	71,4	37	57,1	80,0	13	67,8	61,9	69	55,2
	Предње седиште ТВ	44,1	119	57,9	64,9	77	64,9	85,5	9	72,2	64,3	79	63,1
	Возачи БУС	100,0	1	31,8	81,8	17	38,9	81,8	9	57,5	88,2	3	38,1
	Сувозачи БУС	100,0	1	34,2	66,7	30	37,4	88,9	6	48,5	81,5	10	37,6
	Предње седиште БУС	100,0	1	32,4	76,5	23	38,6	83,9	5	55,1	86,3	1	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	85,3	28	65,6	100,0	1	71,7	91,4	13	79,2	92,2	12	69,9
	Сигурносни појас*	59,4	58	46,3	52,9	70	49,0	69,7	19	61,1	60,6	52	49,3
	Укупно – деца*	72,7	40	56,0	76,5	35	60,4	80,9	19	70,2	76,7	32	59,6
Заштитни системи – сви у ПА*		82,4	39	75,2	87,3	12	80,3	87,4	20	85,2	85,7	19	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	86,2	44	59,6	100,0	1	63,7	N/A	N/A	N/A	93,1	23	61,6
	Путници на mopедима	85,7	41	58,6	100,0	1	62,9	N/A	N/A	N/A	92,3	19	60,8
	Возачи и путници на mopедима	86,1	44	59,4	100,0	1	63,5	N/A	N/A	N/A	93,0	22	61,4
	Возачи мотоцикала	100,0	1	87,4	75,8	137	90,7	100,0	1	92,8	91,8	90	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	71,4	136	89,7	100,0	1	83,5	88,9	103	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,2	75,0	136	90,5	100,0	1	91,0	91,4	90	88,8
	Mopedиста и мотоциклиста	93,7	30	73,6	87,1	63	77,3	N/A	N/A	N/A	92,3	27	76,3
	Бициклисти	12,1	30	5,4	7,4	58	6,3	N/A	N/A	N/A	10,0	41	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	84,4	46	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	84,4	46	80,3
	% прелазака на ОПП*	75,2	76	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	75,2	76	70,6
	% исправних прелазака*	79,8	60	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	79,8	60	74,3
	% испраних прелазака деце*	52,0	142	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	52,0	142	77,1
	% прелазака без ометања*	96,4	70	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	96,4	70	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

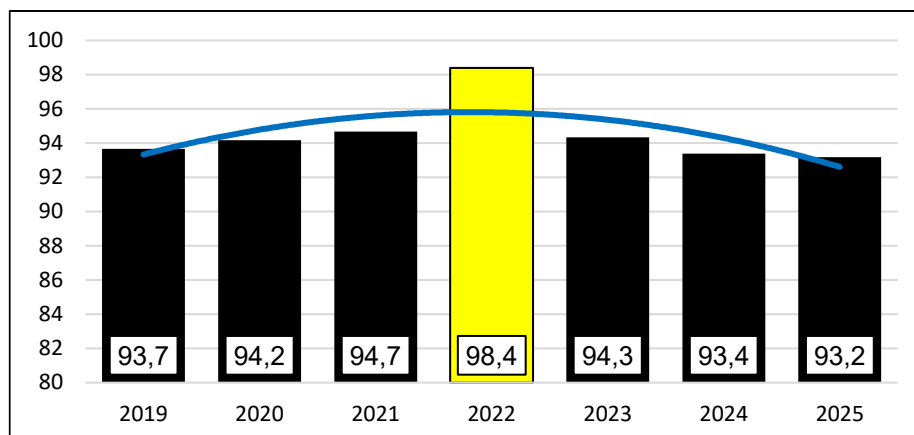
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

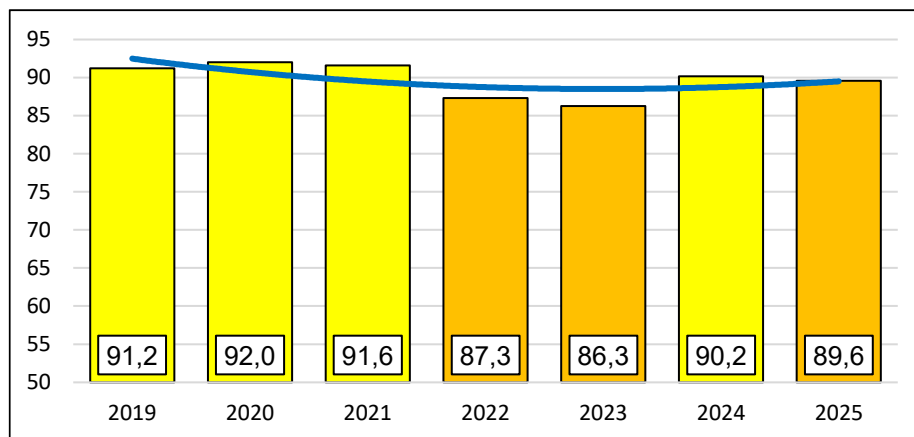
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

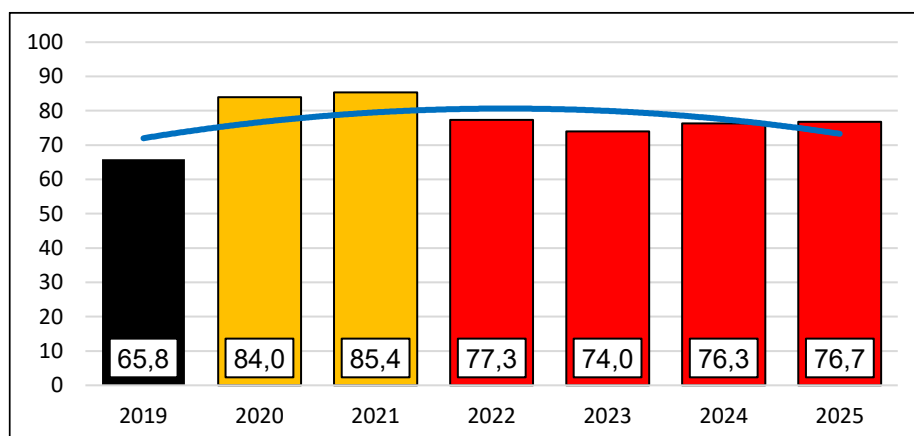
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористишења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

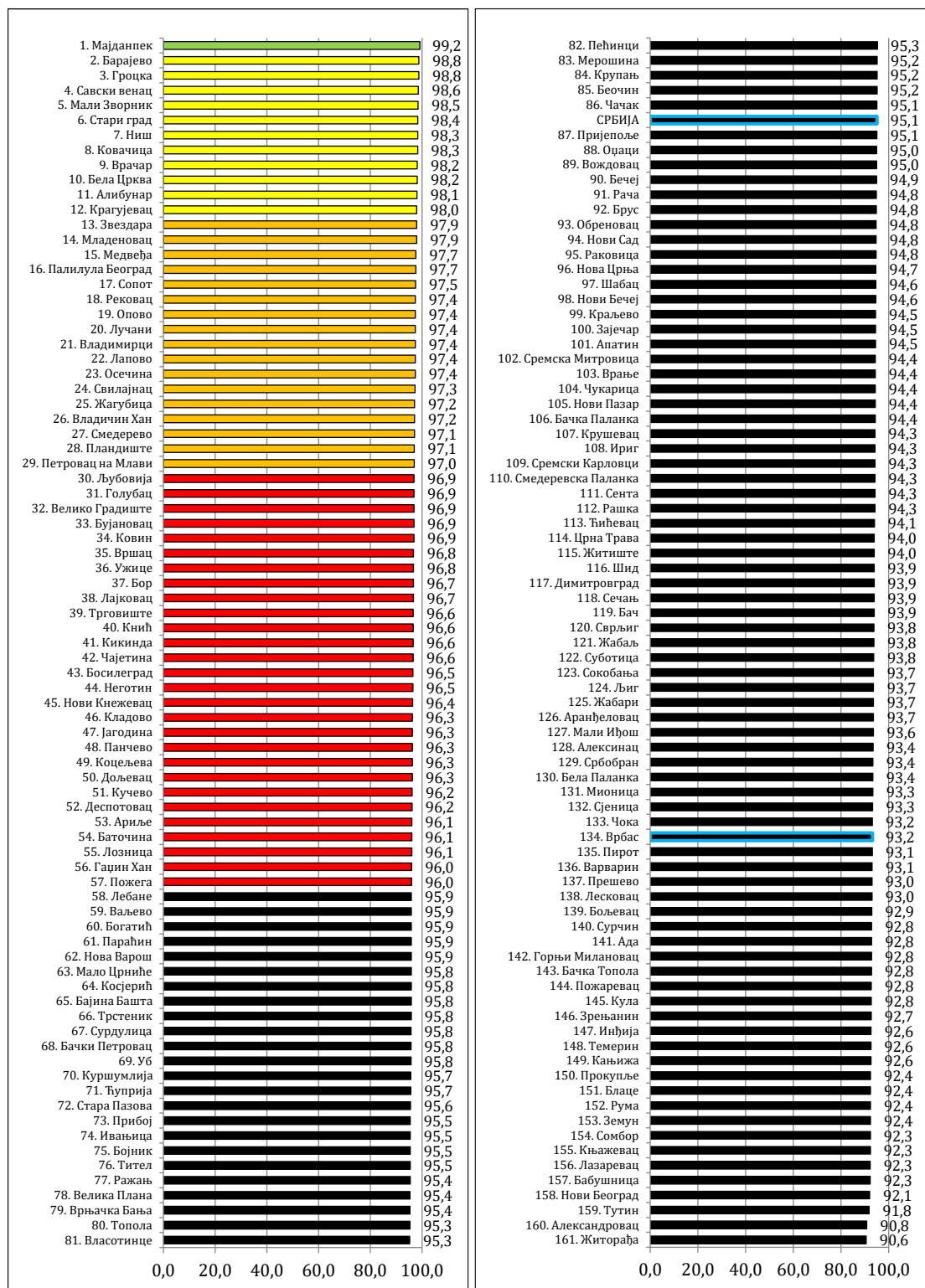
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

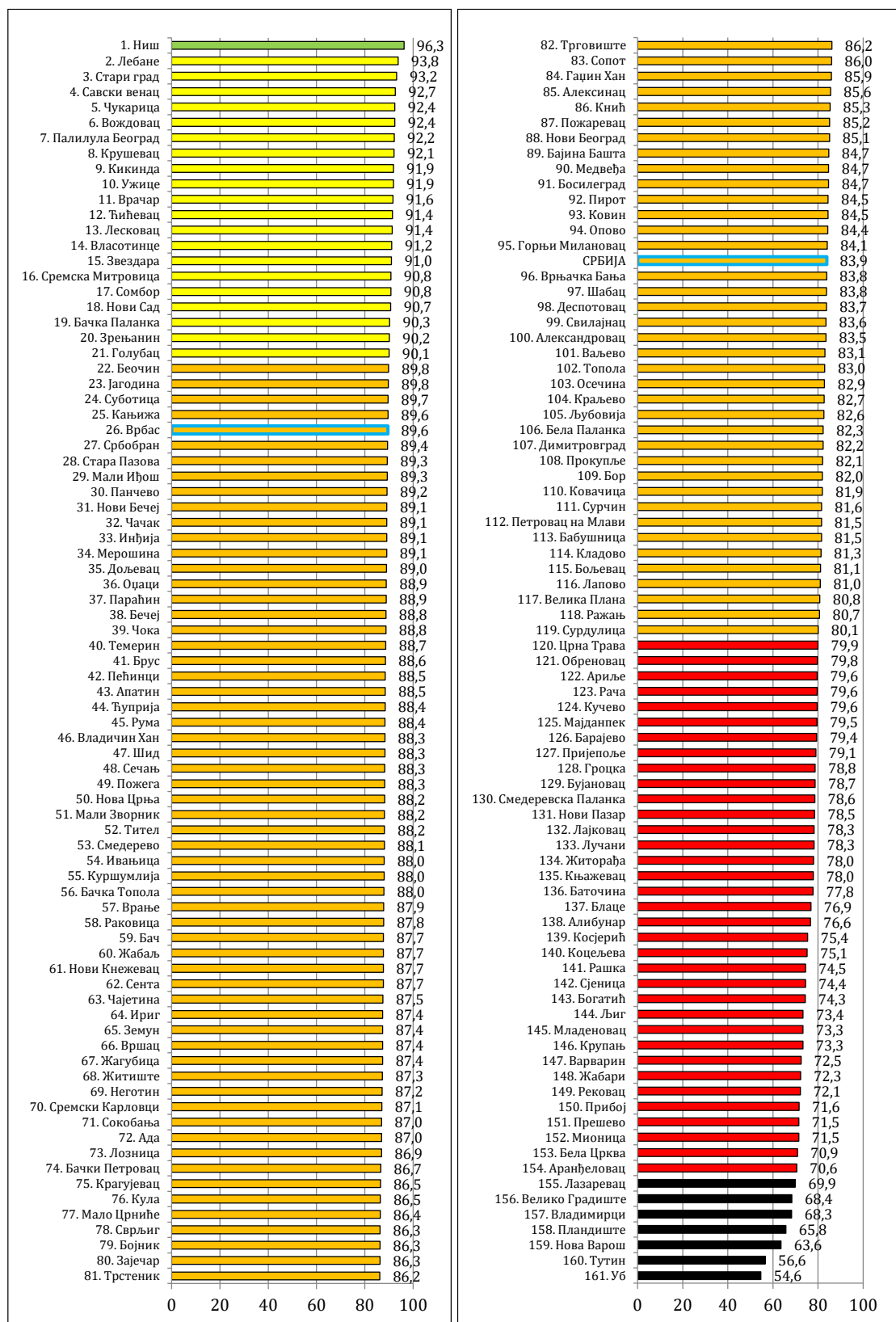
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

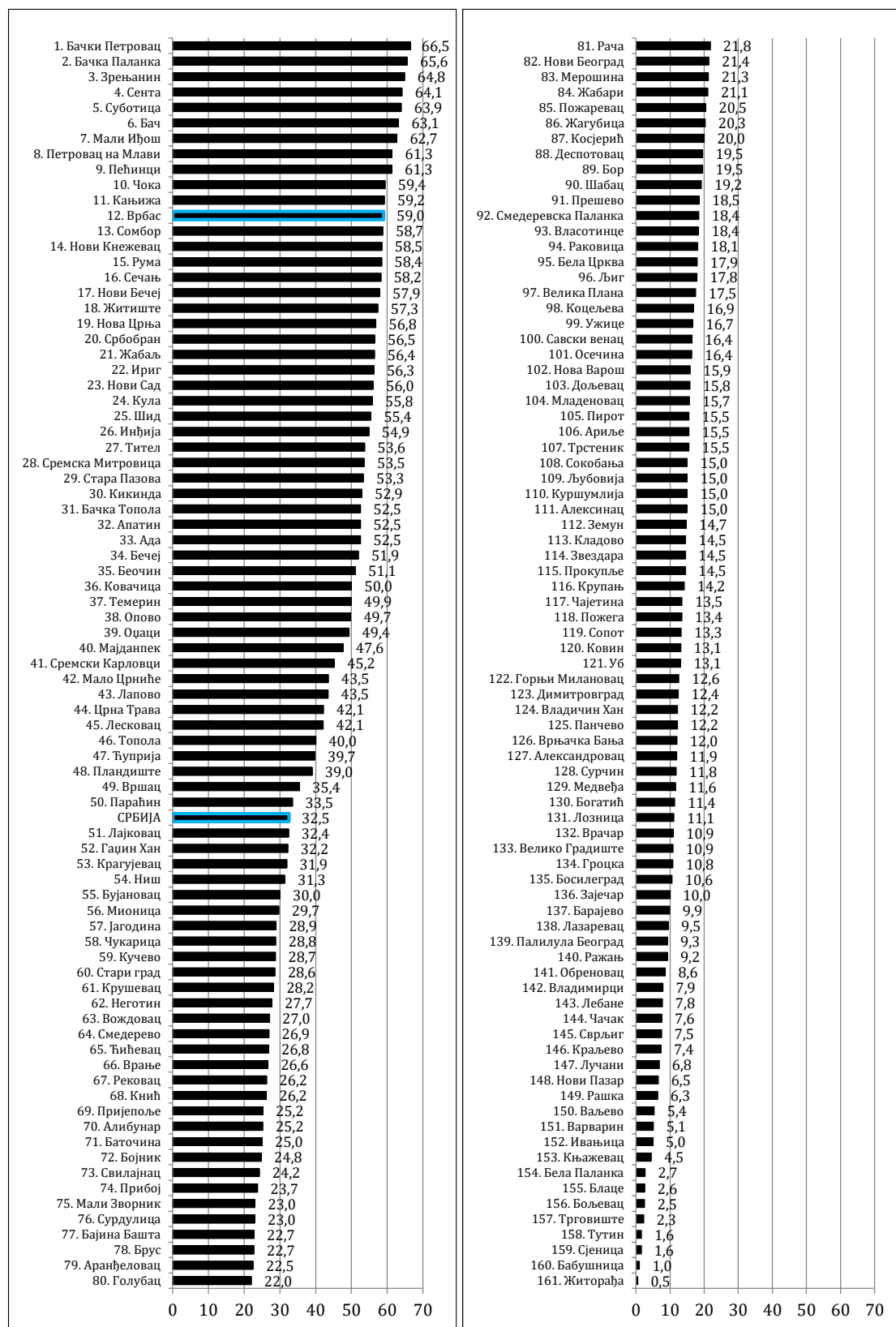
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

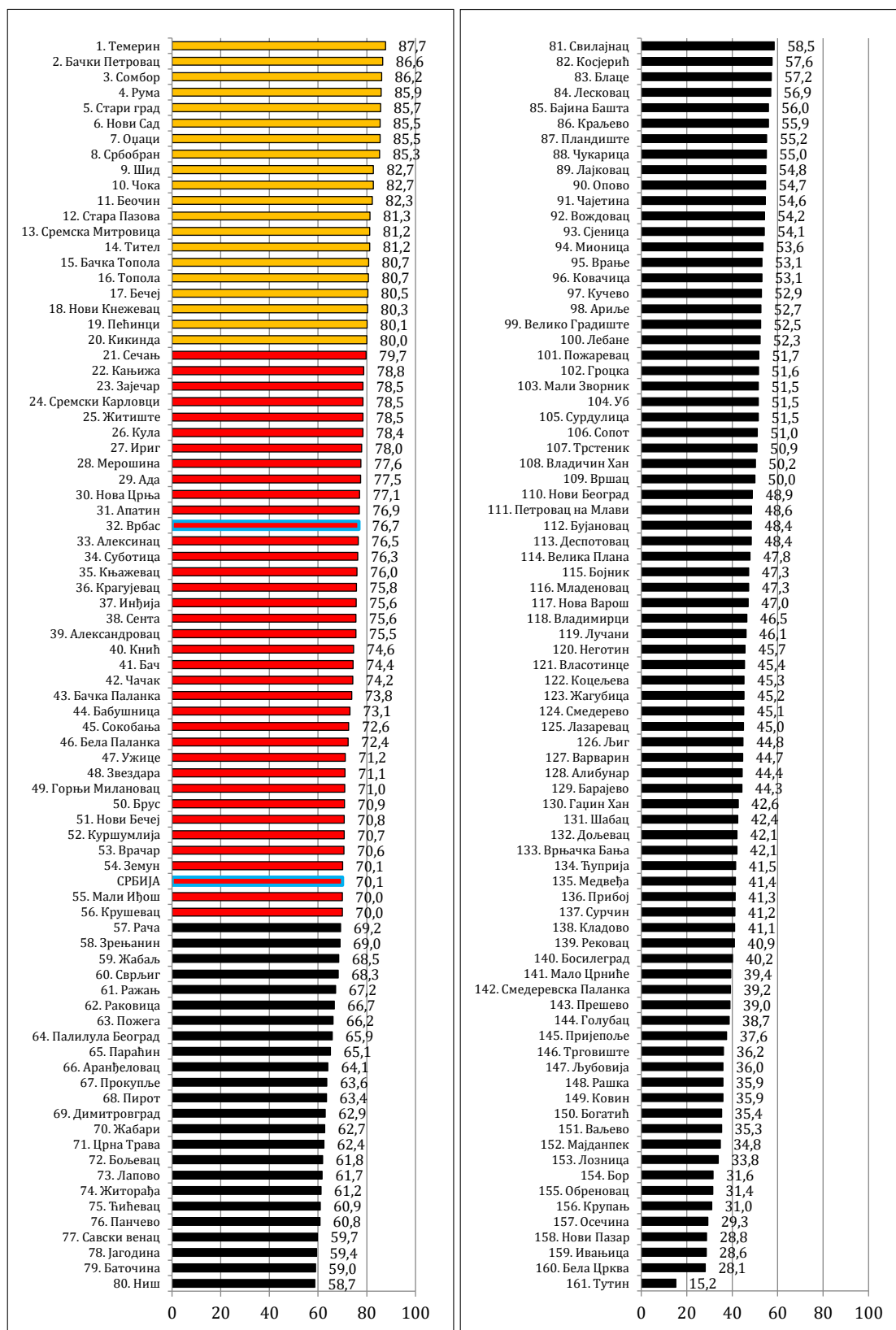
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

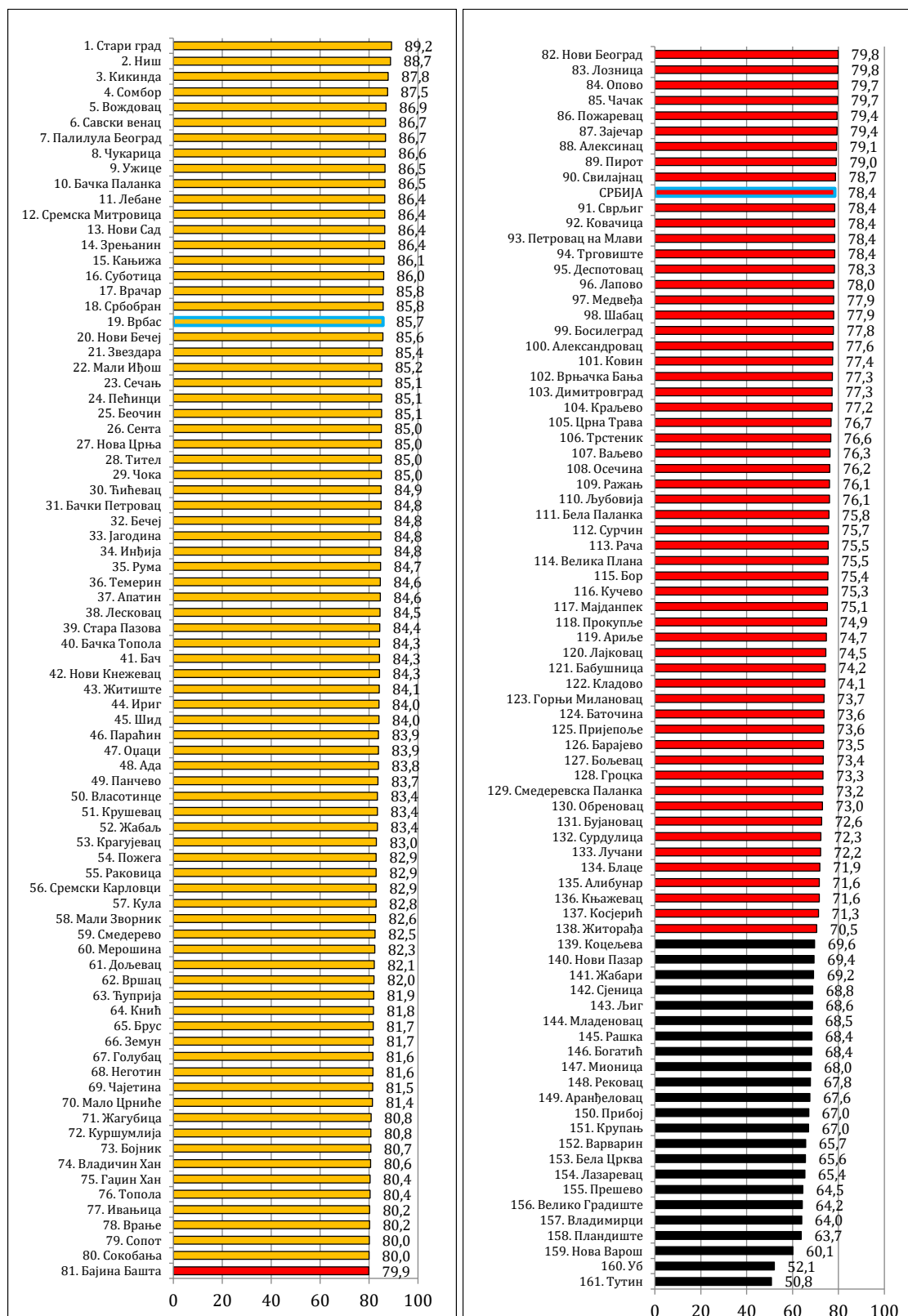
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

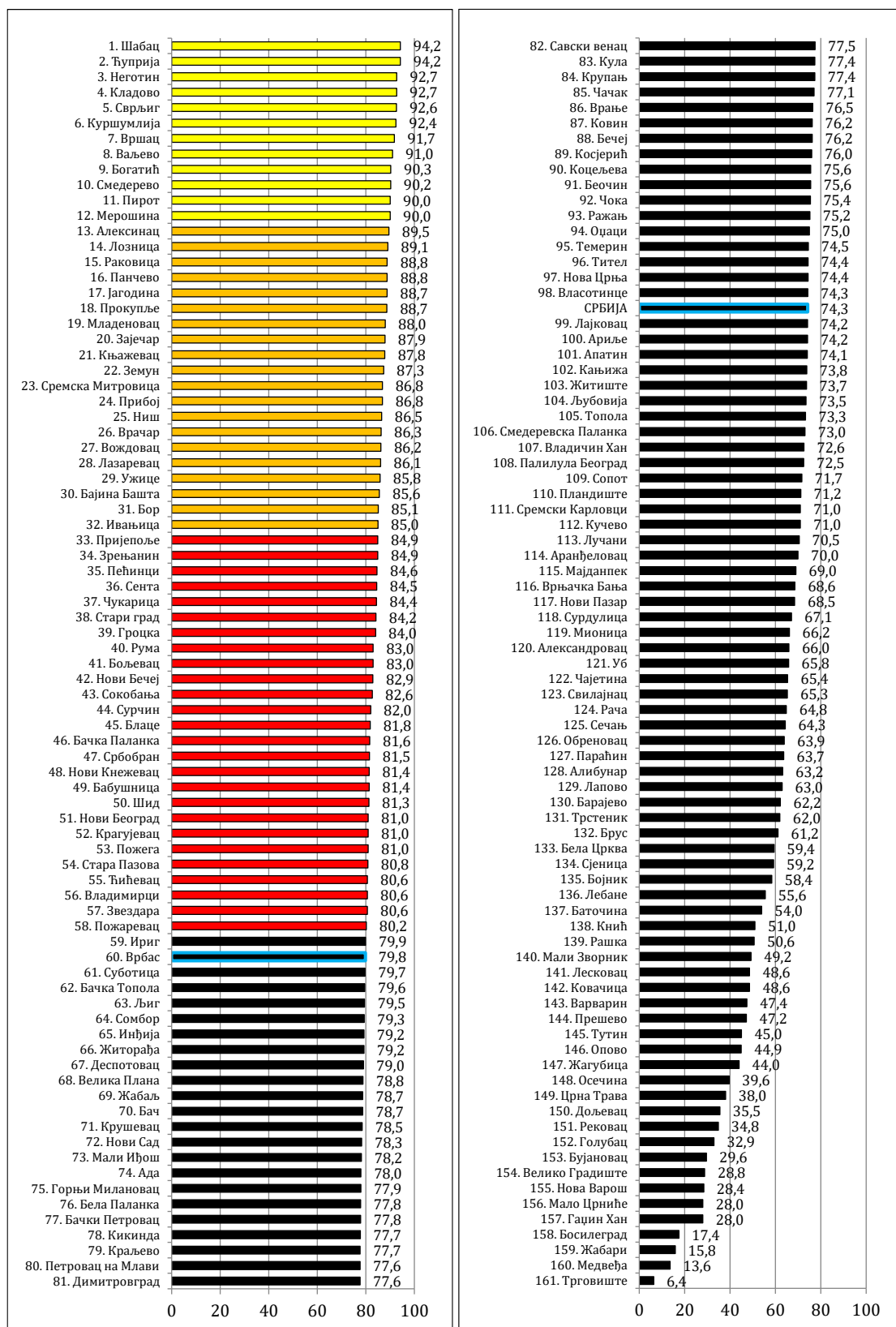
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона у теретним возилима.** Укупна вредност индикатора (77,9%) је знатно испод републичког просека (91,2%), а посебно је ниска у зони насеља (70,8%), што указује на потребу за појачаним надзором и кампањама усмереним на професионалне возаче.
- **Заштитни системи за децу.** Иако је употреба дечијих седишта ван насеља веома висока (100%), укупни резултат за децу (76,7%) је испод националног просека (59,6%), са посебно slabим резултатом у насељима за појасеве (59,4%), што указује на недовољну доследност у коришћењу заштите.
- **Сигурносни појас на задњем седишту путничких аутомобила.** Укупни резултат (59,0%) је знатно изнад републичког просека (32,5%), али су вредности у насељу и ван насеља и даље недовољне и указују на потребу за ширим информисањем и контролом.
- **Понашање сувозача и путника у теретним возилима.** Вредности за сувозаче ТВ у насељу (44,4%) и ван насеља (71,4%) као и укупно (61,9%) указују на недовољно коришћење сигурносног појаса, што значајно повећава ризик у овој категорији учесника.
- **Пешачки преласци деце.** Индикатор правилних прелазака деце (52,0%) је један од најслабијих у табели и значајно испод просека Србије (77,1%), што представља озбиљан проблем безбедности најмлађих учесника у саобраћају и захтева циљане интервенције.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.